

XVZ

Convocatòria d'instal·lacions
a emplaçaments singulars
a les Terres de l'Ebre

LO DATI
LO DATI
CENTRE D'ART - TERRES DE L'EBRE

**Memòria de la primera convocatòria
Juny-Novembre 2012**

Índex

- 1. Marc conceptual**
- 2. Referents**
- 3. Convocatòria**
- 4. Cronologia**
  - 4.1. fase 1 – juny/juliol'12**
    4. 1.1.- Difusió de la convocatòria i publicació de les bases
    4. 1.2.- Rebuda de projectes, selecció del Jurat, treball paral·lel amb els col·lectius de la Ciutat.
  - 4.2. fase 2 – agost'12**
    4. 2.1.- Exposició a l'espai públic i votació popular
    4. 2.2.- *Altres visions XYZ* Exposició a LO PATI
  4. 2.3.- Recompte de vots i resolució del projecte guanyador
  - 4.3. fase 3 – setembre'12**
    - 4.3.1.- Producció WATERFALL
    - 4.3.2.- Taller xyz / ocupacions
    - 4.3.3.- Ponència Orígens XYZ
    - 4.3.4.- Inauguració WATERFALL
    - 4.3.5.- Obertura de La casa d'Asterió (Taller xyz/ocupacions)
  - 4.4. fase 4 – octubre/novembre'12**
    - 4.4.1.- Intervenció i manteniment
    - 4.4.2. – Desmuntatge
- 5. Post WATERFALL - Consideracions**
  - 5.1.- Crítiques i respostes
  - 5.2.- Pressupostos
  - 5.3.- Conclusió
  - 5.4.- Crèdits i col·laboracions

1. marc conceptual

Per establir estratègies de desenvolupament cultural i social d'una comunitat cal analitzar i interpretar i donar respostes a la realitat social, a les seves necessitats, mancances i demandes, per mig d'establir diàlegs on s'hi fomenti la participació, l'opinió, l'ús i el consum.

La contemporaneïtat, amb les noves relacions entre art i societat, permet que els símbols, conceptes tradicionals i icones relacionats amb la memòria col·lectiva siguin, no només motiu, sinó espai i eina transversal per establir presències, discursos i diàlegs als espais públics.

Es tracta de realitzar moviments inversos, el públic no ha de desplaçar-se a cercar l'objecte o l'acció artística, és aquest el que va al públic, a l'espectador, al mercat, al carrer, etc., interroga i finalment es situa transformant, temporalment, les icones de la comunitat en espais i objectes artístics.

Amb la voluntat de generar un espai de comunicació i d'experimentació entre l'art contemporani i la ciutadania, neix XYZ convocatòria d'intervencions de gran format als emplaçaments singulars del territori, per a fomentar els processos de creativitat interdisciplinària, des de diferents punts de partida, del desenvolupament i confrontació dels conceptes: història, memòria, comunitat, sostenibilitat, relació, comunicació, i contemporaneïtat tot vinculant la instal·lació, performance, l'art efímer, la intervenció i la lògica conceptual. Es volen agrupar visions projectuals amb dimensió supralocal amb llocs simbòlics comuns d'ideació, creació i representació, amb el territori com a marc, espais u objectes iconogràfics i polisèmics, com a punts de trobada i referència: emplaçaments singulars i patrimoni arquitectònic o natural de les Terres de l'Ebre.

2. referents i exemples

La instal·lació artística és un gènere d'art contemporani on s'utilitza l'espai expositiu per crear un ambient o una experiència global.

Sovint l'espectador pot transitar per l'obra o bé interaccionar amb aquesta. La instal·lació supera els límits convencionals propis de les disciplines clàssiques i pot incorporar tot tipus d'elements, tècniques i mitjans tecnològics (llum, mitjans informàtics, so, etc.)

S'entén com intervenció, acció, que al voltant del seu context pot adquirir diferents formes i significats.

Algunes instal·lacions són creades per a llocs específics i en relació a aquest, fent impossible que es traslladin a un altre espai. S'anomenen instal·lacions *site-specific* o in situ.

Comunament són modificacions d'una obra preexistent, d'un espai, etc., tant de forma permanent com de forma efímera, i que, amb un nou criteri, s'afegeix contingut funcional, conceptual i estètic, es completa i es realitza una acció artística original atorgant nous valors a l'original.

La instal·lació i la intervenció solen estar acompanyades de polèmica i aquesta és part del resultat que es cerca, per aportar relació, diàleg i reflexió.

Artistes com Christo, Olafur Eliasson, Carles Santos, Andy Woldsworthy, Nils Udo, Miralda, entre d'altres, en són referents:

Intervencions de Christo: *Pont-neuf. Paris.1985/ Valley Curtain. Colorado,1972/ Wrapped trees. Riehen. 1997/ Surrounded Islands. Florida. 1983/*

Obres d'Olafur Eliasson: *Weather project. Tate Modern Londres. 2003/ Waterfalls. 2008/*

Instal·lacions/accions de Carles Santos: *Pianos 2002-2008*

Instal·lació de Miralda: *Paris. 1990*

Obres d'Andy Woldsworthy:

Intervencions de Nils Udo.

Altres exemples d'intervenció i instal·lació (diferents artistes)

3. convocatòria

XYZ

Art, idea i espai públic: 1ª convocatòria d'instal·lacions en emplaçaments singulars. Projectes per revestir, invertir, transgredir, descontextualitzar el patrimoni arquitectònic o natural amb art contemporani.

La primera edició de XYZ, 1ª convocatòria d'instal·lacions en emplaçaments singulars a les Terres de l'Ebre, neix la voluntat de generar un espai de comunicació i experimentació entre l'art contemporani i la ciutadania mitjançant intervencions a l'espai públic o natural amb obres de gran format. La idea és que la gent s'ho trobi pel carrer, quan van al mercat l'escola, per la carretera o anant a comprar, així com és vol posar el valor al patrimoni del territori creant un gran focus d'atenció sobre el mateix.

En la primera edició es planteja un punt de partida referent i emblema de la ciutat d'Amposta: el pont. Construït l'any 1915 el pont penjant és un dels símbols més importants de tot el tram final del riu Ebre i representa un punt d'unió entre les dues marges, que metafòricament també connecta territoris i cultures.

La lògica de XYZ s'acciona a partir d'una convocatòria per a artistes que treballin aquests formats. Els projectes rebuts s'exposaran per la ciutat i serà la gent amb votació popular els que escolliran el projecte guanyador, que es portarà a terme. La convocatòria és a nivell estatal. A banda de la intervenció de gran format el certamen incorporarà un taller i un seguit de conferències i accions relacionades amb la línia conceptual del treball guanyador.

desenvolupament de la convocatòria:

El Pont Penjant d'Amposta és el 1r. espai escollit per a la comunicació i experimentació entre l'art contemporani i la ciutadania, mitjançant:

- Publicació de la convocatòria i bases per als artistes.
  - Rebuda de projectes
  - Selecció de projectes per mig de jurat
- Una exposició a l'espai públic d'una selecció de màxim **15 projectes** d'instal·lacions de gran format.
  - Un referèndum on la ciutadania escull un projecte a realitzar.
  - I unes accions paral·leles dirigides a diferents segments de la població:
    - Els infants: Per mitjà de la realització de projectes imaginaris en relació a la convocatòria a les Estades d'Estiu.
    - La gent gran: Per mitjà de la creació d'un espai de diàleg i intercanvi al voltant dels temes: El Pont Penjant i l'art contemporani a centres de residència o de reunió de la gent gran.
    - Estudiants d'art i disseny: Per mitjà de la participació a un taller d'intervenció a l'espai on es projectaran i materialitzaran accions relacionades amb la línia conceptual proposada pel projecte guanyador i que formaran part de l'acte festiu per a la seva presentació.
      - Presentació de l'obra guanyadora i acte festiu.

XYZ vol esdevenir una plataforma, una aposta per facilitar un diàleg entre l'art, l'urbanisme i el patrimoni històric. XYZ és un camí d'entrada a la contemporaneïtat assumint els conceptes d'espectacle i participació pública com eixos vertebradors. És art, idea, espai públic i procés.

4.1. fase 1 – juny/juliol'12

4.1.1.- Difusió de la convocatòria i publicació de les bases

Les bases de la convocatòria es van difondre, de la forma més ampla possible, per mig de xarxa a la web de LO PATI Centre d'Art de les Terres de l'Ebre, i a www.w3art.es, espai de difusió i allotjament per a la comunitat artística, en el que es va convidar a creadors, artistes i dissenyadors de tot l'Estat Espanyol a presentar els seus projectes d'intervenció al pont penjant d'Amposta i a participar d'aquest concurs.

bases de la convocatòria

1. Convocatòria dirigida a artistes d'àmbit estatal. 2. Per participar s'ha de presentar un projecte d'intervenció en l'espai públic proposat. L'emplaçament triat per aquesta 1ª convocatòria és el **Pont Penjant d'Amposta**. Trobareu documentació sobre el pont a www.lopati.cat. 3. Els projectes es presentaran en format digital i sota un lema que serà el nom de l'arxiu. La presentació constarà d'un document de 174cm d'alçada per 122cm d'amplada a 300 píxels amb un marge perimetral de 4cm (format vertical). Aquest document serà exposat en un "MUPI" (Moble Urbà per a la Presentació d'Informació) i serà el que es valorarà al concurs. Trobareu el esquema de referència del MUPI a www.lopati.cat. 4. La presentació del projecte s'acompanyarà d'un dossier explicatiu de la proposta a nivell conceptual i tècnic i d'un breu currículum on s'inclouran les dades de contacte de l'artista (màxim 15 folis). 5. Els projectes es poden presentar en un cd o llapis de memòria **del 15 de juny al 23 de juliol** (ambdós inclosos) a: **Lo Pati Centre d'Art - Terres de l'Ebre**. C/ Gran Capità, 38-40. De dilluns a divendres de 10 h. a 14 h. **O per correu electrònic a comunicacio@lopati.cat**. 6. Un jurat qualificador format per **Carles Santos, Josep Igual, Oscar José** i la direcció de XYZ: **Antònia Ripoll, Maria Pons i Marian Marín**, seleccionarà un màxim de **15 projectes** que formaran part d'una exposició a l'espai públic. 7. Els criteris de valoració seran: - La qualitat artística i tècnica, - La vinculació al territori i a la història del tema proposat, - L'adequació al pressupost i la temporalitat de la convocatòria. 8. La resolució dels projectes seleccionats es farà abans **del 30 del juliol**. 9. L'exposició dels projectes serà **del 6 al 19 d'agost** (ambdós inclosos). Els projectes s'exposaran a les cartelleres publicitàries (MUPIS) situades a diferents punts estratègics de la Ciutat d'Amposta. 10. Per mitjà d'un referèndum obert a tota la ciutadania s'escollirà un dels projectes exposats per a ser realitzat. El referèndum es celebrarà per mitjà d'unes urnes electorals singulars situades a l'espai públic de la ciutat d'Amposta del 6 al 19 d'agost (ambdós inclosos). 11. La resolució es donarà a conèixer per mitjà de roda de premsa i posteriorment es publicarà a la pàgina web de Lo Pati. Al guanyador se li notificarà telefònicament. 12. El premi de la convocatòria consta de: - Una dotació econòmica de **5.000€ per a la realització del projecte**. - Una residència de **15 dies al taller-vivenda de Balada** per a la realització del projecte **del 12 al 30 de setembre**. *Aquesta residència no inclou els desplaçaments ni la manutenció de l'artista*. - La publicació i presentació pública del projecte. 13. El projecte seleccionat es realitzarà **del 12 al 28 de setembre**. 14. La presentació pública del projecte serà el **29 de setembre**. 15. L'acte de presentació s'acompanyarà de les accions-intervencions projectades durant el taller d'intervenció a l'espai que tindrà lloc del 17 al 29 de setembre. El taller està pensat per a fer partícips de la convocatòria als estudiants d'art i disseny. En aquest es projectaran i materialitzaran accions relacionades amb la línia conceptual proposada pel projecte guanyador que formaran part de l'acte festiu per a la seva presentació pública. 16. La participació a la 1ª convocatòria d'instal·lacions a emplaçaments singulars a les Terres de l'Ebre suposa l'acceptació incondicional d'aquestes bases i la renúncia a tota reclamació legal. 17. El jurat i l'organització de XYZ poden deixar deserta la convocatòria. **Amposta, 11 de juny de 2012**

4.1.2.- Rebuda de projectes, selecció del Jurat, treball paral·lel amb els col·lectius de la Ciutat.

Fins al 23 de juliol es van rebre 16 projectes arribats des de diferents punts de l'Estat. Les propostes i artistes que es van presentar van estar les següents:

- 1.- CLOUD de Jordi Martínez Piñol.
- 2.- GNOM INVASIÓ de Daniel Cortijo Pagès
- 3.- PACE(ANDO) de Carolina Naranjo Guerra i Tania Maria Rodriguez González
- 4.- INVASORS AL RETROVISORS de Maria Revuelta i Guillem Bayo
- 5.- PASSANT LO PONT de Begonya Alcàzar, Ricard Martínez, Isidre Santa Creu, i Teresa Ferré
- 6.- TRANSMISIONES de Miguel Àngel Arrudi Ruiz
- 7.- LA BALLENA DEL EBRO d'Antonia Peña i Luís Gutiérrez
- 8.- THE WATERFALL d' Ana Morcillo Pallarés i Jonathan Russell Rule
- 9.- LA RUTA NATURAL de Raquel Gómez Dueñas
- 10.- EL RIU SEGUEIX EL SEU CURS de Tere Recasens
- 11.- UN PONT DE XOCOLATA d'Isaura Castellà
- 12.- PONTTING de Pedro Navarro, Alfonso Losco, i Jaume Vidal
- 13.- EL EVOCAR DE UNA NUBE de Carolina Hernández Olmos i Pablo Martínez Alonso
- 14.- FEM DEL PONT LA FONT d'Albert Gusi
- 15.- TRAYECTORIAS d' Antonia Peña i Luís Gutiérrez
- 16.- MURAL DE RAJOLES ESGRAFIADES de Biribotis (Enric Servera i Anna Conejos)

El 30 de juliol es va efectuar la trobada del Jurat qualificador, format per: l'artista de reconegut prestigi internacional **Carles Santos**, l'escriptor **Josep Igual**, l'arquitecte **Oscar José**, i la Direcció d'XYZ: les artistes Antònia Ripoll i Marian Marín, i l'escenògrafa Maria Pons.

Imatges de la trobada del Jurat a LO PATI

La tasca del jurat va estar la de fer la selecció dels projectes que formarien part de l'exposició a l'espai públic, i que estarien sotmesos a la votació oberta a la ciutadania, per a escollir un únic projecte a produir/realitzar.

Es van seleccionar les següents propostes/projectes, un total de 9 que passarien a formar part de la segona fase, exposició i votació, d'xyz. Els projectes van rebre la numeració per ordre de rebuda i

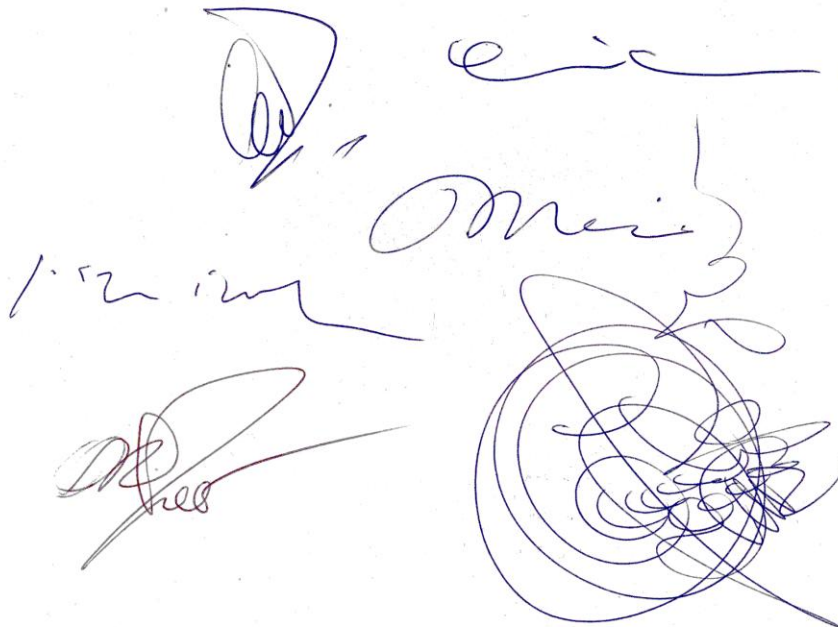
aquesta numeració va ser la que s'utilitzaria com a referència per a la votació.

- . 1.- *Cloud*, de Jordi Martínez Piñol
- . 2.- *Invasors als retrovisors*, de Maria Revuelta i Guillem Bayo
- . 3.- *La ballena del Ebro*, d'Antonia Peña i Lluís Gutiérrez
- . 4.- *The Waterfall*, d'Ana Morcillo i Jonathan Russel Rule
- . 5.- *La ruta natural*, de Raquel Gómez Dueñas
- . 6.- *Un pont de xocolata*, d'Isaura Castellà
- . 7.- *Pontting*, de Pedro Navarro, Alfonso Losco i Jaume Vidal
- . 8.- *El evocar de una nube*, de Carolina Hernández i Pablo Martínez
- . 9.- *Fem del pont la font*, d'Albert Gusi

A Amposta, a LO PATI, Centre d'Art Terres de l'Ebre, el jurat qualificador d'XYZ 1a. Convocatòria d'instal·lacions a espais singulars de les Terres de l'Ebre, format per: CARLES SANTOS, JOSEP IGUAL, OSCAR JOSÉ, MARIAN MARÍN, MARIA PONS i ANTÒNIA RIPOLL, després de deliberació acordada seleccionar, per a passar a fase de votació pública, els següents projectes:

- 1.- **Cloud**, de Jordi Martínez Piñol
- 2.- **Invasors als retrovisors**, de Maria Revuelta i Guillem Bayo
- 3.- **La ballena del Ebro**, d'Antonia Peña i Lluís Gutiérrez
- 4.- **The Waterfall**, d'Ana Morcillo, Jonathan Russell
- 5.- **La ruta natural**, de Raquel Gómez Dueñas
- 6.- **Un pont de xocolata**, d'Isaura Castellà
- 7.- **Pontting**, de Pedro Navarro, Alfonso Losco, i Jaume Vidal
- 8.- **El evocar de una nube**, de Carolina Hernández i Pablo Matínez
- 9.- **Fem del pont la font**, d'Albert Gusi

Signada la present, es formalitza l'acta, a Amposta 30 de juliol de 2012

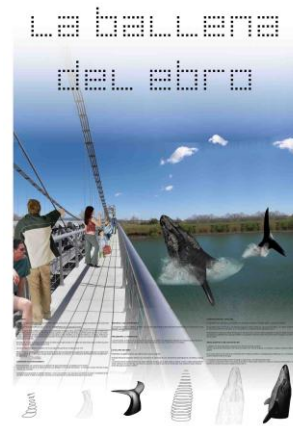

1

2

3

4

5

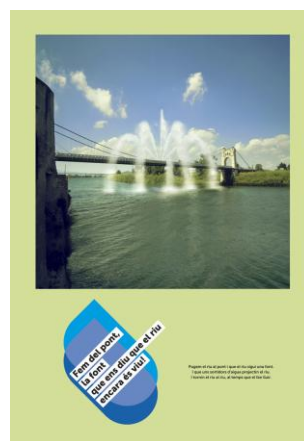
6

7

8

9

El nou projectes seleccionats per ser exposats als MUPIS d'Amposta i ser sotmesos a votació pública.

XYZ comença a publicar-se i publicitar-se a premsa, per a difondre la seva activitat al gran públic del territori, i convidar al referèndum.

XYZ

CONCURS D'ART PÚBLIC. 1A CONVOCATÒRIA
D'INSTAL·LACIONS EN EMPLAÇAMENTS SINGULARS
DE LES TERRES DE L'EBRE

Impulsen una intervenció artística de gran format al pont penjant d'Amposta. L'obra guanyadora s'escollirà per votació popular.

És una iniciativa de LO PATI - Centre d'Art de les Terres de l'Ebre, amb el suport d'Esardi Escola d'Art i Disseny d'Amposta i la col·laboració de l'Ajuntament d'Amposta.

XYZ és un projecte artístic innovador que pretén connectar l'art contemporani amb la ciutadania a través d'intervencions artístiques de gran format en espais públics, urbans i naturals, de les Terres de l'Ebre. És una iniciativa de LO PATI - Centre d'Art de les Terres de l'Ebre, dirigida per Antònia Ripoll, Maria Pons i Marian Marín, amb el suport d'Esardi Escola d'Art i Disseny d'Amposta i la col·laboració de l'Ajuntament d'Amposta.

El primer espai on s'intervindrà serà el pont penjant d'Amposta.

Del 6 al 19 d'agost, coincidint amb les Festes Majors, hi haurà MUPIS (mobles urbans per a la presentació d'informació) situats en diferents punts estratègics de la ciutat. On s'exposaran les propostes presentades per artistes de tot l'Estat, que prèviament hauran estat seleccionades per un jurat. Paral·lelament es distribuïran urnes i paperetes per tal que els amosins i amosines puguin escollir, a través d'una votació popular, l'obra guanyadora.

Les urnes per la votació popular, de color rosa fucsia, estaran situades durant els matins al mercat municipal, a l'Ajuntament, durant tot el dia a la piscina, per la tarda a LO PATI, i durant les nits al Recinte de Festes (antigues piscines).

Durant la segona quinzena de setembre es realitzarà la intervenció real escollida al pont.

Exposició a LO PATI
També del 9 al 26 d'agost, al Centre d'Art Lo Pati, hi haurà una exposició paral·lela muntada a partir de les propostes més o menys ubíquiques que diferents col·lectius de la ciutat (xiquets, gent gran,...) hauran fet sobre com transformar el pont penjant.

Revista Cop d'Ull. Agost de 2012. Publireportatge a contraportada
Revista Amposta. Agost de 2012. Publireportatge central.

- **Es creen i s'obren els espais socials a la xarxa de la convocatòria:** el blog <http://xyzconvocatoria2012.wordpress.com/> i el facebook **XYZ Art Públic**.
- **Tanmateix es trameta text al teixit associatiu de la Ciutat d'Amposta** per a convidar a la participació a la votació.

XYZ

CONCURS D'ART PÚBLIC
D'INSTAL·LACIONS EN EMPLAÇAMENTS SINGULARS
DE LES TERRES DE L'EBRE

Amposta, a 1 d'agost de 2012

Benvolguts Amics,

Ens posem en contacte amb vosaltres per informar-vos del **Concurs d'Art públic XYZ** que està tenint lloc a la nostra localitat i que ha estat organitzat per LO PATI - Centre d'Art de les Terres de l'Ebre amb el suport de l'Escola d'Art i Disseny d'Amposta (ESARDI) i la col·laboració de l'Ajuntament d'Amposta.

Es tracta d'un projecte artístic que pretén connectar l'art contemporani amb la ciutadania a través d'intervencions artístiques de gran format en espais públics, urbans i naturals, de les Terres de l'Ebre. En aquesta primera convocatòria, l'espai on s'intervindrà serà el Pont Penjant d'Amposta.

Del 6 al 19 d'agost, coincidint amb les Festes Majors, hi haurà els MUPIS (mobles de publicitat urbana) de la ciutat, exposades les diferents propostes seleccionades prèviament per un jurat.

A partir del dia 9, podeu votar el vostre projecte preferit a les urnes de color rosa fucsia que hi haurà durant els matins al mercat municipal i a l'Ajuntament, durant tot el dia a la piscina, per la tarda a LO PATI, i durant les nits al Recinte de Festes.

Us animem a que participeu amb el vostre vot i feu vostra aquesta iniciativa artística i cultural!

També del 9 al 26 d'agost, el Centre d'Art Lo Pati, hi haurà una exposició paral·lela muntada a partir de propostes que diferents col·lectius de la ciutat hauran fet sobre com transformar el pont penjant.

29 DE SETEMBRE
Presentació de l'Obra guanyadora al Pont Penjant d'Amposta
Us esperem!

Salutacions,
XYZ
Equip XYZ.

XYZ

CONCURS D'ART PÚBLIC
D'INSTAL·LACIONS EN EMPLAÇAMENTS SINGULARS
DE LES TERRES DE L'EBRE

**BUSQUEU LA URNA MÉS PROPERA
I VOTEU EL PROJECTE
QUE MÉS US AGRADI !!**

Les urnes estaran instal·lades del 9 al 11 d'agost
de 10h a 20h.

ON VOTAR!
Podeu depositar les butlletes amb la vostra votació a les urnes ubicades a:

- A. Av. Sant Jaume - Ball de 23.00h a 24.00h
- B. Av. Josep Pons - Ajuntament de 10.00h a 14.00h
- C. Av. Alcalde Pons - Mercat de 10.00h a 14.00h
- D. C. Gran Casals - La Plaça de 17.00h a 21.00h (dillunyats i dilluns festiu)
- E. C. de França - Piscina descoberta de 16.00h a 21.00h

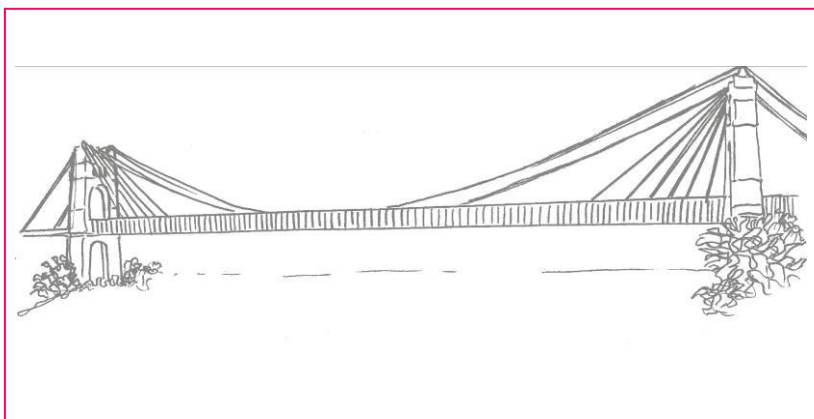
COM VOTAR!
Els projectes presentats estaran exposats pels MUPIS d'Amposta, els podrà veure:

1. Av. Alcalde Pons - 4 cartons pàrquing/parc 1
2. Av. de Ripoll - Hotel Mirador parc 4
3. Plaça del Centre - Mercaderia parc 1
4. Av. Alcalde Pons - Mercat central parc 2
5. Plaça d'Alcalde - 4ta. Acció de mercat parc 2
6. Av. Josep Pons - Rotonda parc 1
7. Av. de Ripoll - Tabac parc 9

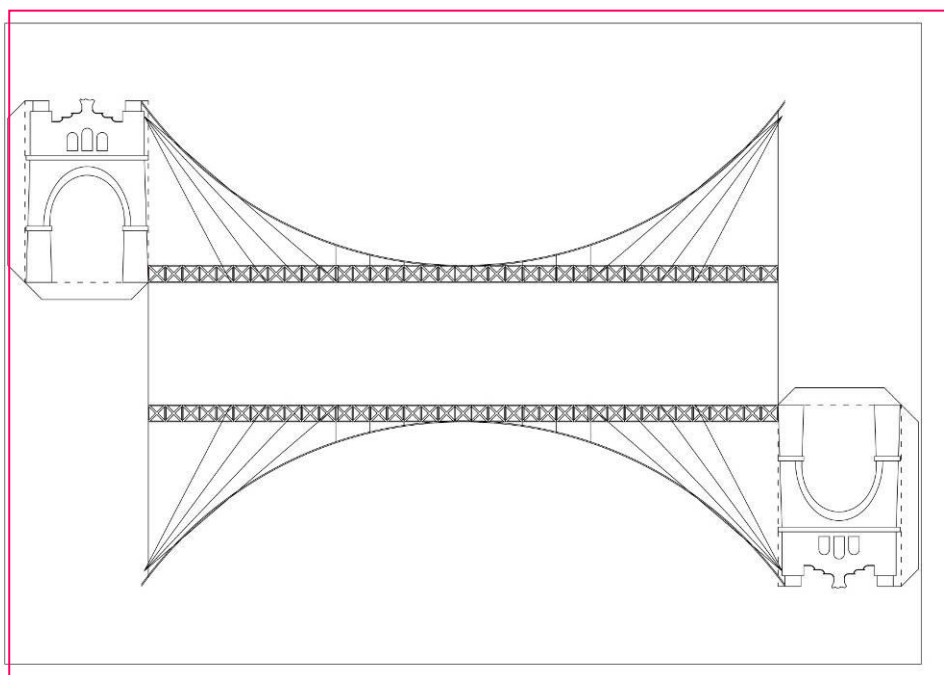

- En relació a les sinergies que es volien engegar amb la població i xyz, i la seva participació activa per oferir altres reflexions i projectes en respecte al Pont penjant convertint-lo en espai de diàleg i intercanvi sobre la creació contemporània, es van fer els **contactes amb diferents col·lectius del nostre teixit social: Els pacients de la Fundació Pere Mata Terres de l'Ebre, els avis de la Residència i del Centre de Dia de Malalties Neurodegeneratives i els xiquets de les Estades d'Estiu**, i se'ls va convidar a treballar en la realització de projectes imaginaris, de memòria, de sensibilització, etc. Amb la intenció de realitzar una exposició a LO PATI, on es mostressin les seves propostes. Igualment se'ls va facilitar plantilles/modelos del pont per a poder treballar.

Plantilles/modelos del pont per al treball dels pacients de la Fundació Pere Mata Terres de l'Ebre, els avis de la Residència i del Centre de Dia de Malalties Neurodegeneratives

XVZ
Convocatòria d'instal·lacions
d'emplaçaments singulars
a les Terres de l'Ebre

**BUSQUEU LA URNA MÉS PROPERA
I VOTEU EL PROJECTE
QUE MÉS US AGRADI !!**

Les urnes estaran instal·lades del 9 al 17 d'agost !!

ON VOTAR?
Podreu disposar les butlletes amb la vostra votació a les urnes ubicades a:

- A** Av. Sant Jaume - Ball de 23.00h a 3.00h
- B** Av. Alcalde Palau - Ajuntament de 8.00h a 14.00h
- C** Av. Alcalde Palau - Mercat de 8.00h a 14.00h
- D** C. Gran Capità - Lo País de 17.00h a 21.00h (dillunyegat d'altres carrers)
- E** C. de França - Pàrquing descoberta de 18.00h a 21.00h

COM VOTAR?
Els projectes presentats estaran exposats pels MUPIS d'Almossota, els pots veure a:

- 1** Av. Alcalde Palau - 4 carrers pàrquing projecte 3
- 2** Av. de la Rapita - Hotel Mercader projecte 4
- 3** Passeig del Canal - Mercaderes projecte 1
- 4** Av. Alcalde Palau - Mercat projecte 5/projecte 6
- 5** Plaça Espanya - Elia Argentina projecte 2/projecte 7
- 6** Av. Sta. Bàrbara - Rotonda palau projecte 8
- 7** Av. de la Rapita - Tabacs projecte 9

PROJECTE 1
CLOUD

PROJECTE 2
INVASORS ALS RETROVISORS

PROJECTE 3
LA BALLENA DEL ÈBRO
tot el que li vulguis fer
és un pont xocolata

PROJECTE 4
WATERFALL

PROJECTE 5
LA RIUITA NATURAL

PROJECTE 6
PONT DE XOCOLATA

PROJECTE 7
PONTING

PROJECTE 8
EL EVOCAR DE UNA NUBE

PROJECTE 9
FEM DEL PONT LA FONT

Butlleta de votació

4.2.2.- Exposició a LO PATI. XYZ / altres visions

Dins la 1^a. Convocatòria de l'XYZ d'instal·lacions en emplaçaments singulars, i amb seu a Lo Pati, es van obrir les portes per fer-hi entrar les creacions de petits i grans d'Amposta.

Responent a la pregunta: Què hi faríeu al vostre Pont Penjant?, els nens de les Estades d'Estiu, així com els usuaris del Centre de dia, la Residència d'Avis d'Amposta i de la Fundació Pere Mata de les Terres de l'Ebre van crear les seves propostes, que es mostraren conjuntament amb les dels participants a la Convocatòria XYZ.

“I a tu, com t’agradaria que fos lo Pont d’Amposta?”

Amb aquesta pregunta començà el projecte de visió del Pont d’Amposta per part dels xiquets i xiquetes que han participat al torn de matí de les Estades d’estiu 2012 de l’Ajuntament d’Amposta.

Les respostes van ser una bateria de propostes, i n’hi ha hagut de tots tipus: d’agosarades, de senzilles, de possibles i d’impossibles, però totes fetes amb la matèria de la que es fan els somnis, la imaginació i la llibertat dels pensaments.

A partir d’estes propostes, los xiquets i xiquetes, juntament amb les monitores i els monitors de les Estades d’Estiu, hem fet aquest treball.

Tots los menuts mos han explicat un Pont d’Amposta molt personal, vist com lo principal element que dóna identitat a Amposta i a ells mateixos, i lo riu, lo nostre riu, que fonamenta este sentiment.

Este Pont que vos presentem és el resultat d’una feina comuna. Tots i totes han treballat amb el mateix objectiu. No ha importat que la seva idea fos la que s’estigués fent, lo que ha importat és que tots fèiem el mateix, sumàvem esforços per arribar a fer el que ara veieu, un Pont d’Amposta gran, fort, cohesionador, símbol de l’Amposta que volem”

Júlia Calvet,
Coordinadora de les estades d’estiu (matí)

Han participat en aquest projecte: Nerea Llambrich, Agustí Bel, Alex Fontanet, Aroa Lleti, Ayla Pech, Carla Barbera, Heidi Carrillo, Iker Rey, Iveta Colomo, Jan Cabanes, Julia Arasa, Lúcia Gutiérrez, Maria Peris, Maricel Roig, Mariona Conde, Adrià Castells, Gerard Martínez, Júlia Martínez, Pol Vazquez, Hadar Vazquez, Pau Reverté, Xavi Roda, Carles Muria, Gerard García, Juliana Pitigoi, Paula Roger, Jordi Pardo, Anna Torta, Guillem Gasparin, Alex Gonzales, Didac Pardo, Laia Tonda, Paula Boros, Kyran Barrera, Denai Barrera, Genelva Barrera, Daniela Tomàs, Pau de Alonso, Joan Domènech, Crinthian Orti, Julia Roda, Laura Almo, Luis Emanuel Ghionoiu, Marta Latorre, Masim Essousi, Nadia Tonda, Nil Hierro, Noa Royo, Núria Campos, Paula Romani, Paula Cruz, Anais Pujol, Carla Vilaplana, Erika Barberà, Júlia Rebull, Júlia Sebastià, Marta Grau, Juli Castelló, Laura Ibáñez, Luis Flavius Pitigoi, Maite Gutiérrez, Marina Martínez, Martina Tolos, Paula Rey, Ricard Soriano, Rut Pagà, Sebastià Cano, Alba Arayo, Albert Conde, Aleix Tresó, Alexander Delgado, Alexia Bertomeu, Andrea Guerrero, Andrea Baños, Ania López, Paula Gómez, Roger Conde, Sandra Sapiña, Unai Solanes, Adrià Morales, Albert Jovani, Àlex Pech, Ariadna Ramon, Arnau Cabanes, Carlos Martín, Claudia Montserrat, Emma Rodríguez, Eva Diogene, Ferran Margalef, Ian Grau, Joel Alegre, Josep Colomé, Maria Argentó, Maria Muria, Núria Penisello, Pep Tolda, Pol Pagà, Rebeca Nastasa, Ruth Sapiña, Sara Fontanet, Vacile Daniel Diacomu, Aleix Reverté, Aleix Ruiz, Alex Palacsí, Bianca Roxana, Blai Tolos, Eric Arasa, Erik Augut, Ferran Alfonso, Gea Franch, Ainoa Ponce, Aitor Matos, Aleida Serrallonga, Alex Lluís, Anais Curto, Angela Esquerre, Carme Monte, Conrad Moran, Dael Sierra, David Pous, Eric Tonda, Guillen Conde, Hugo Ramos, Ian Royo, Joan Solé, Julen Paez, Lluç Sarra, Lluç Sarra, Marc Ferreres, Albert Subirats, Alex Farnós, Isabella Fernanda, Julen Sala, Nerea Sala, Pep Porres, Saray Casternado, Alex Oliver, Angelina Catania, Aleix Duran, Eric Martí, Lorna Sánchez, Pedro Casternado, Raül Herraiz, Si Jia Li, Kylian Espinar, Luis Emanuel Ghionou, Alexis Barea, Arantxa Eeraiz, Pau Ferreres, Ivan Casternado, Samanta Morocho.

Imatges de la creació conjunta de la peça dels nens i nenes de les Estades d’Estiu’12

Text de sala en referent a procés i experiència en vers a la participació a xyz, i llistat de participants. Aquests textos i imatges van estar situats en sala.

Activitat gratificant per a tothom al permetre'ns treballar conjuntament en la creació d'obres artístiques que formaran part d'una exposició.
 Les persones que hem participat, hem gaudit molt, vivint experiències noves que ens han permès rejuvenir-nos fins a tornar a les nostres vivències de la infantesa.

Residència d'Avis d'Amposta

Han participat : Manolo Tomás Canes, Jordi Lor Caballé, Esteve Falcó Montesó, Paquita Bel Martí, María Díaz González, Rosa Giménez González, Teresa de Santiago Arques, José Ferré Arasa, Antonia Negrillo Volado, Isabel Pérez Bellmunt, Carmen Tondreau Santamaria, Mercedes Rupérez Figueres, Mercedes Safont Obiol, Daniel Cabrera Grau, Angel Fatsini Agramunt, Conchita Roig Bertomeu, Domitila Añó Peris, Lolita Brusca Galia.

“Hem pintat, retallat, estampat i pegat en uns preciosos dibuixos del nostre estimat Pont penjant.

Ens sentim orgullosos i satisfets de la feina feta.

Des del primer moment que des de LO PATI i Esardi Escola d'Art i Disseny d'Amposta ens va presentar la proposta, vàrem tenir el sentiment i la claredat que aquest era un repte molt seriós i de responsabilitat per a nosaltres.

I és des de aquest sentiment que hem treballat conjuntament tan pel que fa en l'elaboració del material utilitzat com en la seva aplicació.

Aquest treball ens ha fet esforçar en la creativitat i en la comunicació i al mateix temps, ens ha fet créixer la nostra autoestima i confiança del que podem aconseguir si treballem conjuntament i amb equip. Resumim: “hem xalat molt”.

Agraïm a xyz, LO PATI i Esardi l'oportunitat que ens ha donat de participar en aquest projecte i esperem que aquesta col·laboració no sigui efímera i la poguem repetir en un futur.

També agraïm a familiars i professionals la seva aportació i recolzament.”

Usuaris i treballadors del Centre de Dia Malalties Neurodegeneratives

Han participat en aquest projecte: Josefina Diaz, Joan Forcadell, Ana Mª Batalla, Jose Juan Giné, Ana Joaquina Salce, Maria Reina, Fernando Espuny, Dolores Escribano, José Arayo, Teresa Marro, Lourdes Pedrol, Antonia Audi, Josefa Gilabert, Teresa Queralt, Rosa Solà, Asunción Adsera, Asunción Serrano, Margarita Vallès, Enriqueta Rebull, José Mellado, Elena Cortina, Ramon Pons, Basilisa Reverté, Godelieve Verbeke, Josefa Sánchez, Mª Carmen García.

Imatges cedides per la Residència d'Avis corresponents a la participació a xyz.
 Text de sala en referent a procés i experiència en vers a xyz, i llistat de participants.
 Aquests textos i imatges van estar situats en sala

UN PONT CAP A LA RECUPERACIÓ

“L’any 1996 s’inaugura el centre Fundació Pere Mata Terres de l’Ebre a la ciutat d’Amposta. Amb l’impacte social evident de tot el que comporta el contacte en sí, de la malaltia mental, s’inicia un programa de sensibilització, educació i prevenció. Seguint amb la línia d’obertura i cercant noves línies terapèutiques, des de Fundació Pere Mata Terres de l’Ebre se’ns ha ofert la possibilitat de col·laborar amb el projecte d’Art Contemporani XYZ . Queda constància del nostre agraïment a l’organització del projecte per oferir-nos la possibilitat d’obrir noves esclotxes de vincle amb l’Art, que indirectament ens ajuden amb la recuperació i el manteniment dels llaços amb la comunitat. Molts cops aquest llaços queden difuminats amb l’exacerbació de la simptomatologia, i després ens costa de lligar un cop la persona torna al seu entorn habitual. En la major part dels dibuixos i maquetes podem observar a primer cop d’ull el símptoma més persistent i tediós que estarà present en la majoria de malalties mentals. Aquest símptoma és l’abúlia, es a dir, la manca de motivació. Amb això ens trobem tots els dies els terapeutes i és amb el que hem de lluitar. I ja no parlarem de la pròpia persona que ho pateix, és una lluita constant, perquè és el primer símptoma i que acompanyarà a la persona, gran part de la vida.

Quedem agraïts per la vostra sensibilització en la lluita que feu indirectament, i potser de vegades sense ser del tot conscients, amb aquesta àrdua tasca que no és menys, que la de fer més portador el camí cap a la recuperació d’aquestes persones que pateixen una malaltia mental.”

Lídia Sarrió i Bàrbara Adell Argentó
Infermeres de la Fundació Pere Mata de les Terres de l’Ebre

Imatges dels treballs realitzats pels usuaris i residents al Centre Fundació Pere Mata Terres de l’Ebre.
Text de sala en referent a experiència en vers a xyz, no hi ha llistat de participants ni altres imatges degut a codi deontològic i drets de privadesa d’imatge.
Aquest text va estar situat en sala

El muntatge expositiu d’ xyz/altres visions es va dur a terme del 6 al 8 d’agost. Aquest es va fer sota la voluntat de mostrar la capacitat d’implicació i de creativitat que, persones alienes al món artístic, adquireixen en quan se’ls obre la porta de l’intercanvi i del diàleg sobre punts de partida comuns. Es cercaven les veus i les complicitats amb el projecte, es cercaven les altres visions, el carrer i la conversa... la participació, l’opinió, l’expressió.

L’espai es va dividir en tres zones, corresponents respectivament a cadascun dels col·lectius que participaven, aquestes zones obertes i intercomunicades per una gran taula a mode de petit taller, on els visitants més joves de l’exposició poguessin fer els seus invents sobre el pont.

A la part frontal de l’espai taller i davant de totes les obres es situà una gran pantalla on s’hi projectaven els projectes sotmesos a votació.

El mur corresponent a l'entrada de LO PATI, a més a més del títol de l'exposició, va estar ocupat per l'urna de votació a mode de "subtítol".

El muntatge de l'exposició va estar ideat per Maria Pons i Antònia Ripoll, i també van estar les responsables d'aquest, amb l'ajut de Maira Lampugnani i Isaura Castellà.

En el decurs del muntatge de l'exposició va haver la visita de la premsa i la gravació d'una petita entrevista emesa al Canal TE.

Muntatge de l'exposició xyz/altres visions, visita de la premsa.

Els alumnes d'Esardi Escola d'Art i Disseny d'Amposta, del CFAS ARMU, també van col·laborar a xyz /altres visions, en aquest cas en el muntatge de l'exposició a LO PATI.

Alumnes d'Esardi col·laborant en el muntatge de l'exposició xyz/altres visions

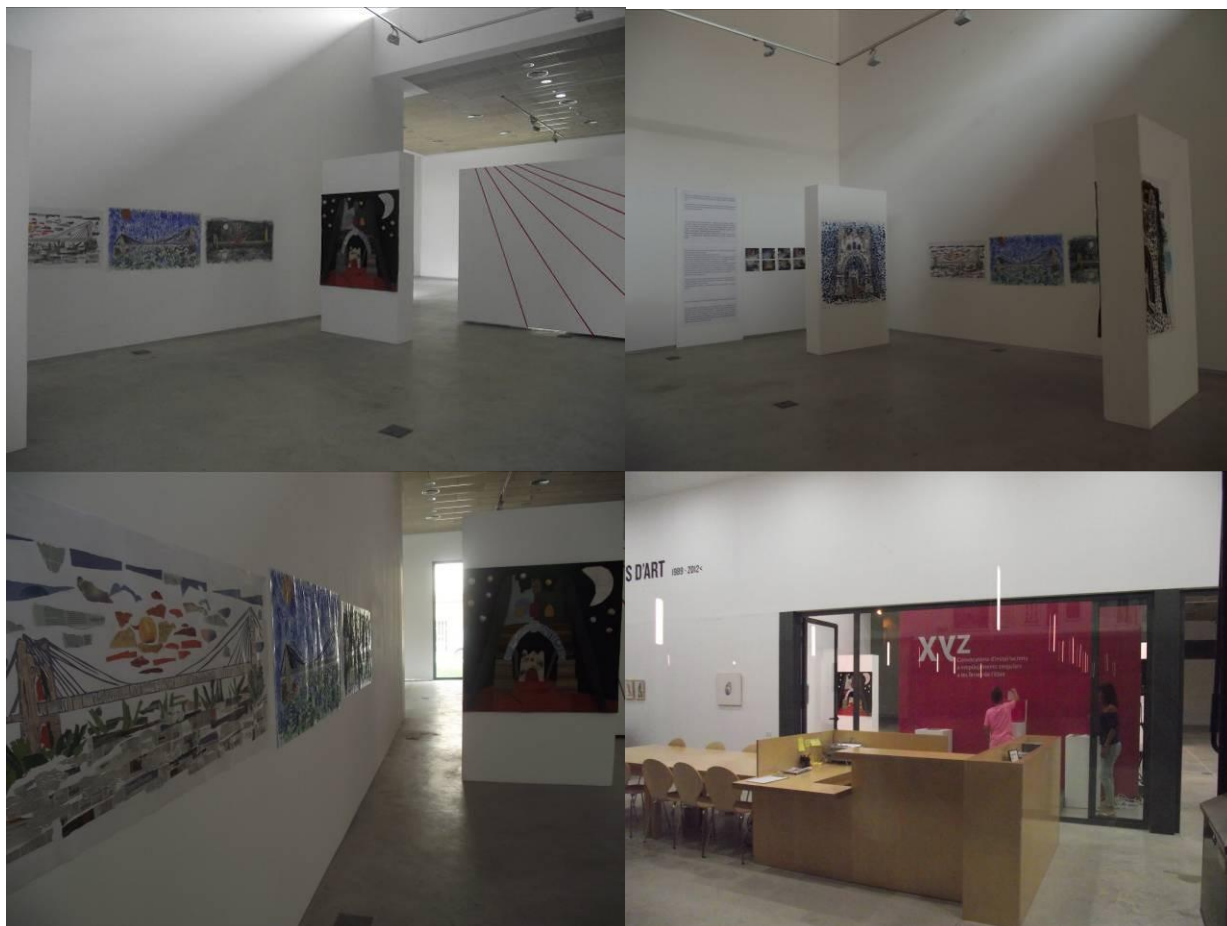
Més de 200 persones van participar activament oferint les seves reflexions i projectes. Els seus treballs es van poder veure a l'exposició **Altres visions XYZ**, a LO PATIU, que va tenir lloc del 9 al 25 d'agost. <http://xyzconvocatoria2012.wordpress.com/col%C2%B7laboradors/>

Inauguració xyz/altres visions

Vistes de l'exposició xyz/altres visions

L'exposició va estat molt concorreguda, tant per els ciutadans com per els propis participants. Els treballs realitzats van estar retornats als seus autors un cop finalizada l'exposició.

4. 2.3.- Recompte de vots i resolució del projecte guanyador

Després de la recollida de les urnes, el 23 d'agost es va realitzar el recompte de vots. Val a dir que la **participació ciutadana** va estar notable. El total de vots emesos va estar de 1009.

Un cop realitzat el recompte, les butlletes de votació i el resultat d'aquest va estar exposat al mur d'entrada de LO PATI.

Buidat d'urnes i recompte

Dels 1009 vots rebuts, 36 van estar vots en blanc , i els restants 973 es van repartir de la següent forma:

- 37 vots projecte núm. 1.- *Cloud*, de Jordi Martínez Piñol
- 68 vots projecte núm. 2.- *Invasors als retrovisors*, de Maria Revuelta i Guillem Bayo
- 52 vots projecte núm. 3.- *La ballena del Ebro*, d'Antonia Peña i Lluís Gutiérrez
- 318 vots projecte núm. 4.- *The Waterfall*, d'Ana Morcillo i Jonathan Russel Rule**
- 22 vots projecte núm. 5.- *La ruta natural*, de Raquel Gómez Dueñas
- 56 vots projecte núm. 6.- *Un pont de xocolata*, d'Isaura Castellà
- 296 vots projecte núm. 7.- *Ponting*, de Pedro Navarro, Alfonso Losco i Jaume Vidal
- 18 vots projecte núm. 8.- *El evocar de una nube*, de Carolina Hernández i Pablo Martínez
- 106 vots projecte núm. 9.- *Fem del pont la font*, d'Albert Gusi

Així doncs, el projecte guanyador i escollit de forma popular va estar THE WATERFALL d'Ana Morcillo i Jonathan Russel Rule. **(1) El projecte presentat és, en la seva totalitat, en annex a aquesta memòria.*

Els artistes van visitar Amposta per a ultimar detalls per a la producció de la peça i veure l'exposició pública de tots els projectes.

El 24 d'agost es va fer públic el resultat de les votacions. <http://xyzconvocatoria2012.wordpress.com/projecte-guanyador/>.

Imatges de WATERFALL, el projecte guanyador amb els seus autors

La repercussió mediàtica va estar immediata i excel·lent des del primer moment en que es van situar els projectes al carrer, així els mitjans es van fer ressò a Catalunya Ràdio, ACN (Agència Catalana de Notícies), Canal TV Terres de l'Ebre, Diari de Tarragona, La Vanguardia, Més Ebre, El Punt-Avui, Ràdio Amposta, Cadena Ser, Ràdio Santa Bàrbara, i les versions digitals de El Intocable.cat, i Ebre Digital.

* (2) Documentació en recull de premsa annex a aquesta memòria.

4.3. fase 3 – setembre'12

4.3.1.- Producció WATERFALL

Tal i com s'establia en les bases, a mig setembre els artistes varen arribar a Amposta disposats a realitzar la producció de Waterfall al Pont Penjant.

L'equip de Waterfall finalment va estar format per els arquitectes i autors del projecte **Ana Morcillo i Jon Rule**, amb l'ajut de **Elena Martínez** (enginyera), **Mariano Caballero** (fotògraf) i **Vicente Solano** (arquitecte). A la residència d'artistes de Balada van establir vivenda i taller.

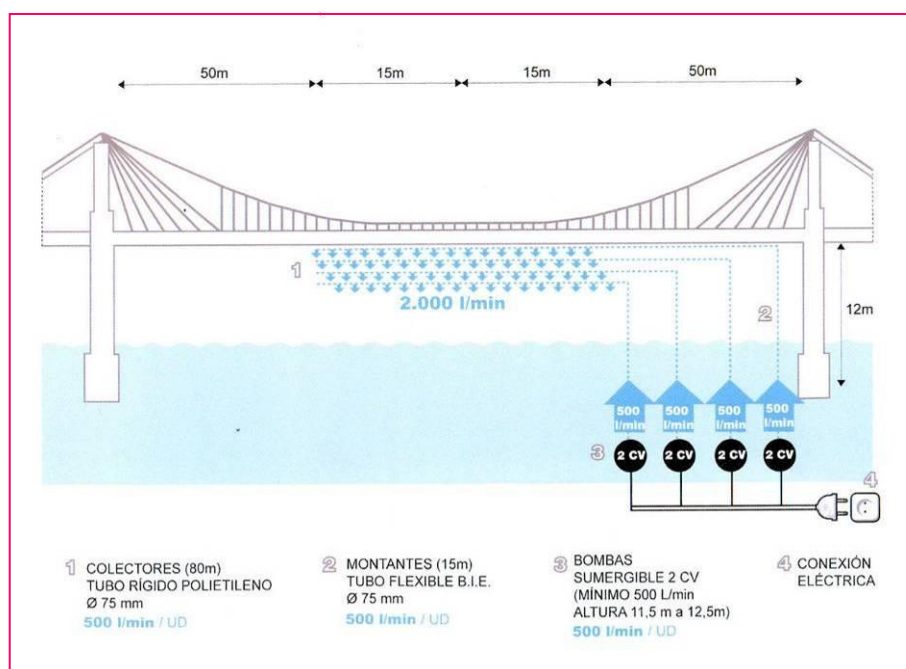
En aquell moment va començar el compte enrere: el coneixement fefaent de l'espai i de les característiques del Riu, la cerca del material, les bombes, el treball in situ i tot allò que implica el portar a terme un projecte d'aquestes dimensions. En dues setmanes calia convertir el projecte en realitat.

Les complicacions varen començar per trobar subministraments de material, en aquests cas les bombes de característiques i potència adequades, a les que s'afegia el termini de lliurament d'aquestes bombes per a poder realitzar el muntatge per la data marcada.

L'equip Waterfall amb l'ajut dels organitzadors d'xyz cercaren col·laboració i complicitat a empreses de la zona, i finalment es va aconseguir localitzar bombes, tubs i accessoris.

D'altra banda també calia cercar la forma de connectar l'energia elèctrica necessària per al funcionament de les bombes, ja que les d'altres tipus energètics es van desestimar per la gran quantitat de contaminació acústica que produirien. Amb l'ajut de l'Ajuntament i dels tècnics es localitzà la única presa de corrent possible a utilitzar.

A conseqüència de les complicacions sorgides a nivell energètic, les característiques del riu i la seva salubritat, així com per la qüestió pressupostària i altres demandes tècniques es va tenir que modificar el projecte Waterfall de la primera "recepta", la que volia ocupar 55 m. lineals del Pont penjant fins a l'adaptació final de la instal·lació, amb 30 m. de cortina d'aigua al centre del Pont.

Esquema de la realització final de Waterfall

Definint l'execució Waterfall en quatre circuits de tubs rígids de polietilè (en total 240 m.), cadascun amb 17 derivacions a mode de gàrgoles realitzades amb tubs de PVC de 32mm. de diàmetre, per expulsar un cabdal de 500 litres/minut o 0,5 litres/segon. El sistema a ple rendiment aconseguix retornar 2000 litres/minut d'aigua al riu Ebre. La potència s'aconsegueix per mig de 4 bombes submergibles de 2CV que impulsen per mig de *bies* l'aigua del riu a la cota del pont que és a 12 metres per damunt.

Equip al Pont Penjant

Arribada de material i muntatge de ramals i collarins

Connectant tubs de polietilè.

Preparació de les bombes

Llançament de *bies* i bombes al riu.

Un cop produïda Waterfall encara sorgiren altres entrebancs, aquests de caire natural: el Riu les seves corrents i la concentració d'algues, que a certes franges horàries impossibilitaven el correcte funcionament de Waterfall, el que va portar a tenir que fer un manteniment i neteja diaris de la instal·lació a nivell d'aigua.

Neteja d'algues per al manteniment i correcte funcionament de Waterfall.

4.3.2.- Taller xyz / ocupacions

Taller d'intervenció a l'espai, que es va realitzar a la Biblioteca Comarcal. Obert a tot el públic, però dirigit majoritàriament a estudiants d'art i disseny i persones interessades en les capacitats expressives de l'espai va comptar amb 6 alumnes. El Taller va estar impartit i dirigit per Maria Pons Calvet.

En aquest taller es va projectar i materialitzar la intervenció "La casa d'Asterió". Instal·lació relacionada amb la llum, les seves possibilitats expressives i el diàleg que estableix amb l'espai i els subjectes.

Es realitzà en el decurs del 17 a 29 de setembre.

XYZ / ocupacions
Curs d'intervenció a l'espai

Impartit per Maria Pons Calvet
Del 17 al 28 de setembre
De 10 a 13h
Dissabte 29 presentació pública del treball final.
A LO PATI, Centre d'Art Terres de l'Ebre

Curs d'intervenció a l'espai per a artistes, dissenyadors i interessats a explorar les capacitats expressives de l'espai per mitjà de la llum i el color.

L'objectiu del curs és conèixer les lleis de la llum i el color en relació a l'espai, els objectes i els subjectes. Experimentar els seus efectes per aplicar-les a la creació d'una instal·lació artística.

INFORMACIÓ I MATRÍCULES fins 14 de setembre
ÀREA DE CULTURA DE L'AJUNTAMENT D'AMPOSTA
Pl. Espanya, 6. 2ª planta, Amposta
T: 97730904
cultura@amposta.cat

4.3.3.- Ponència. xyz / orígens

XYZ / orígens
Ponència

Ponència a càrrec d'Ana Morcillo i Jon Rull,
autors del projecte "The Waterfall",
guanyadors de la primera edició XYZ

Dimarts 18 de setembre,
19.00h. LO PATI, Centre d'Arts de les Terres de l'Ebre.

Dependència: **XYZ** **LO PATI** **AMPOSTA** **TERRES DE L'EBRE**

Ponència a càrrec dels autors de The Waterfall, guanyadors de la primera edició XYZ. Ana Morcillo i Jonathan Russel Rule, el dimarts 18 de setembre a les 19h. a LO PATI van fer l'exposició del concepte, gestació i projecte WATERFALL, així com del procés per a la seva producció, proves a escala realitzades i les qüestions així com les problemàtiques tècniques que apareixien.

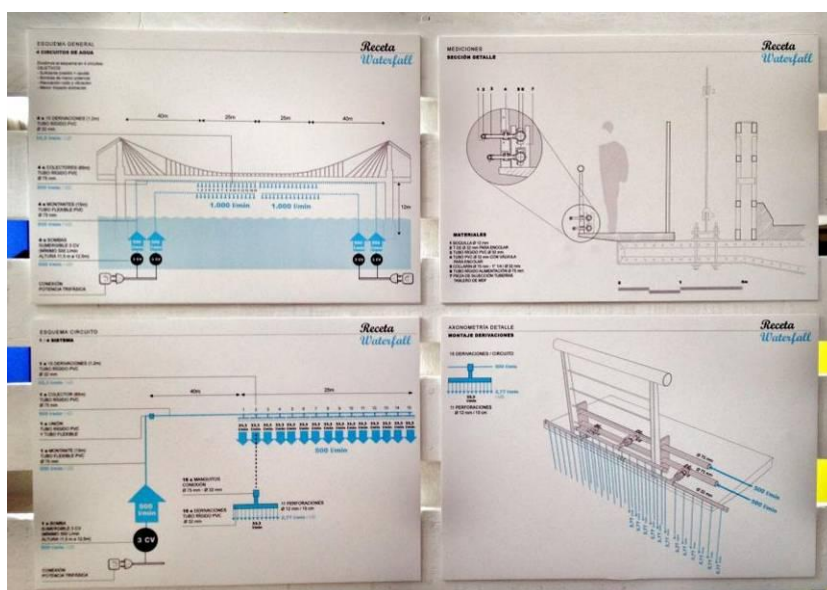

Imatges de la ponència

"La proposta és un instal·lació artística al pont d'Amposta prenent només el riu Ebre com a protagonista. D'una banda, la caiguda d'aigua fa al·lusió al flux fluvial i construeix "un front escènic com a espectacle visual per als dos marges del riu (ciutat i natura). d'altra banda, el so de la caiguda de l'aigua transforma l'experiència de travessar el pont. El so de l'aigua fa que el pont es transformi en un espai de transició, un lliendar sonor entre dos mons: l'urbà i el de la naturalesa. L'atenció de l'espectador és total cap un món sensorial que explora les dimensions de allò visual, sonor, ambiental i material", digueren Ana i Jon, afegiren també que, en base, van reinterpretar la intervenció d'Olafur Eliasson al pont de Brooklyn, i la imatge que varen trobar cercant per la xarxa, on, per Festes Majors d'Amposta, del Pont Penjant brollen rius de focs artificials.

Els creadors de Waterfall expliquen que cercaven una peça per a poder produir ells mateixos, ja que com a arquitectes que son, la producció sempre és a mans de tercers. XYZ els hi va donar l'oportunitat, i Waterfall era un repte, tant per producció, com per temporització (només 15 dies), com per cost.

Presenten la seva "recepta" per a la realització de la instal·lació i també el petit vídeo de les proves a escala que van realitzar, totalment conscients que aquestes proves eren només això i que a partir d'aquestes ja esperaven tenir que realitzar modificacions.

1a. Receta Waterfall (projecte)

Imatges de maqueta Waterfall, corresponent a projecte, a escala 1/6.

D'altra banda també informen d'altres projectes que estan realitzant en relació a l'espai públic, l'arquitectura i l'art contemporani, aquests per a Canadà i per a Nova York.

Warming Huts en Winnipeg (Canadá) / Proposal for Warming Huts v. 2013

A.W.E. para LAGI 2012 en Freshkills (Nueva York), peça que ha estat FINALISTA d'entre 250 projectes d'arreu del món

4.3.4.- Inauguració WATERFALL.

La presentació pública i inauguració de Waterfall , obra guanyadora de la 1a edició XYZ, era prevista per al dissabte 29 de setembre a les 18h. Aquest acte es va tenir que posposar per motius climatològics, i finalment es va realitzar el diumenge 30 de setembre a les 18h.

Imatges generals de l'acte d'inauguració des de la zona del castell.

Posada en marxa de Waterfall.

Públic interactuant

Vistes d'escorç

Vista des de la Biblioteca. “L'aigua talla a l'aigua”

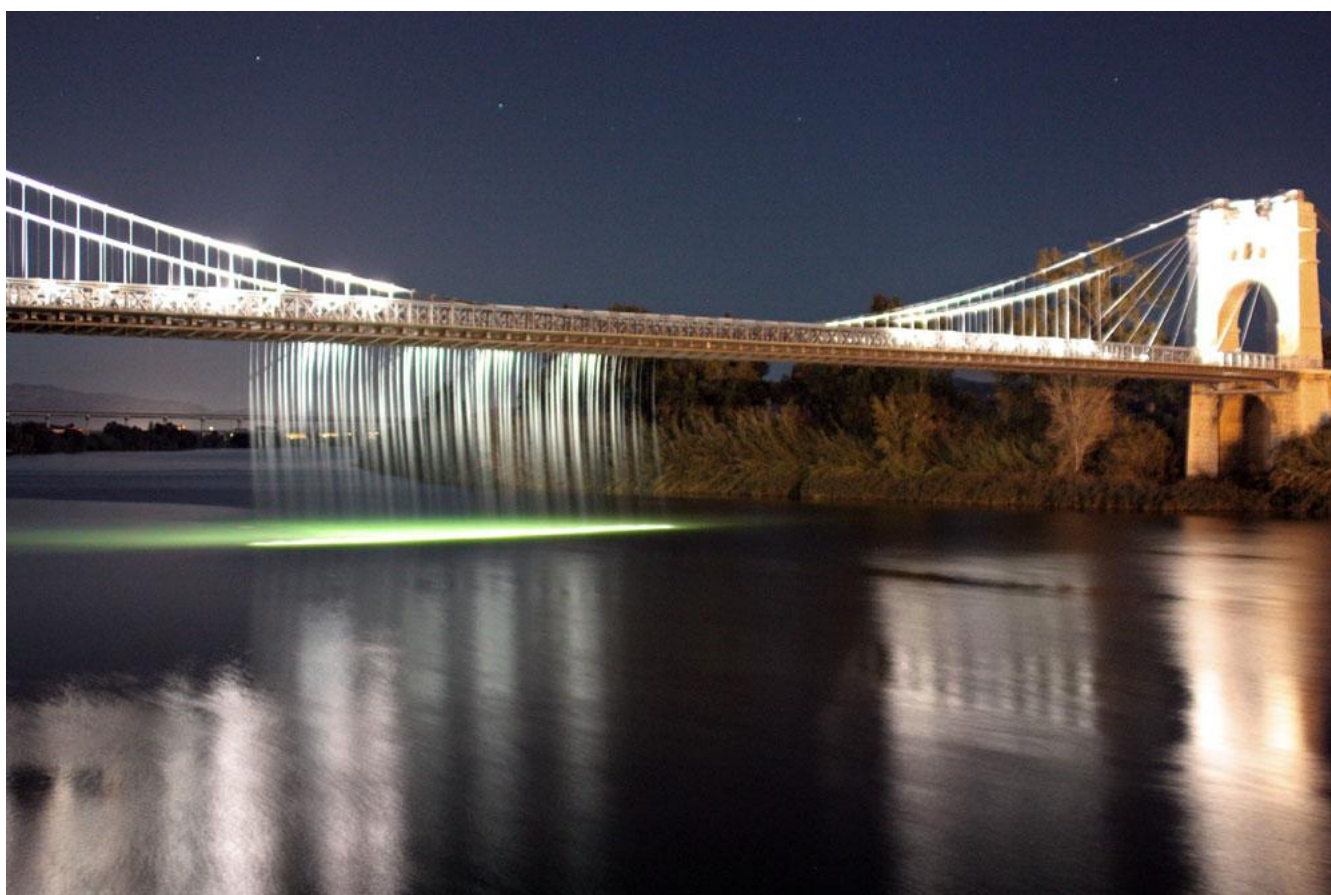

Des de la barana, les gàrgoles i el Castell a hora baixa

Imatge nocturna amb il·luminació. Des del Castell.

Imatge nocturna amb il·luminació. Des la plaça del poadó.

En el decurs del dia de la inauguració i posada en marxa de Waterfall es va poder observar allò canviant que era, la seva interacció amb l'espai, amb la llum, el so... de la subtileza de la invisibilitat, només la línia d'aigua i escuma que partia el riu en paral·lel al pont, amb la remor del so com a sensació més directa, gairebé corpòria, mes tard, com més fosc la cortina es fa cada cop més visible, adquirint una gran materialitat en l'espai.

Tanmateix cal recordar que l'obra te tants de punts de vista com es vulgui: des de dalt el pont, des del riu, des del Castell, , des del poble, des de l'altra banda de riu, de front, de costat... canvia també per mig dels agents externs: el vent, la pluja, la boira, la llum..

L'obra no te un estadi final, sinó un estadi de permanent transformació.

Waterfall resta a Amposta fins al 5 de novembre.

4.3.5.- Obertura de La casa d'Asterió (Taller xyz/ocupacions)

XVZ /ocupacions
Curs d'intervenció a l'espai

Us convidem a la presentació de la instal·lació **La casa d'Asterió**.

Instal·lació creada al curs d'intervencions a l'espai Ocupacions XYZ. Curs impartit per Maria Pons amb Isaura Castellà, Andreu Garcia, Mercè Ramos, Daniel Cortijo i Raquel Àltau com a creadors.

La presentació tindrà lloc el dissabte 29 de setembre a les 19:00h a la planta baixa de la Biblioteca Municipal.

Organitzat per: **LO PATI** (L'Oficina de l'Espai)
Amb el suport de: **Consell Insular de Mallorca**, **Departament d'Espais**, **Esplanada Temporal**, **Consell de Mallorca**

El mateix 30 de setembre, com a acte paral·lel i part de la primera edició d'XYZ, a les 19 h. es va obrir La casa d'Asterió. La intervenció a la Biblioteca resultat del Taller ocupacions.

A La casa d'Asterió la llum pren el paper de demiürg per narrar-nos la història, significats i emocions en el laberint del minotaure.

Imatges de La Casa d'Asterió

Inauguració de La Casa d'Asterió

4.4. fase 4 – octubre- noviembre'12

4.4.1.- Intervenció i manteniment

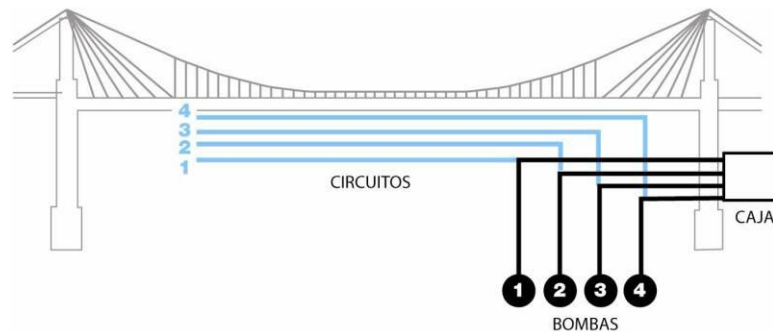
Com s'establia tant en la base conceptual com en les bases d'xyz, la intervenció va ocupar el pont penjant i l'espai natural durant més d'un mes. S'establí un horari de funcionament i aquest va estar de 10,30 h. a 14 h. i de 18,30h. fins a 23 h., en dies laborables, allargant un parell d'hores nocturnes per als cap de setmana.

Pel que fa l'equip Waterfall va deixar Amposta, i tanmateix va proporcionar un decàleg de manteniment, del qual s'havien d'ocupar les persones de l'organització d'xyz i l'Ajuntament d'Amposta.

MANTENIMIENTO INSTALACIÓN WATERFALL

1. MUY IMPORTANTE: Limpieza diaria de las algas en las bombas.
2. MUY IMPORTANTE: Revisión de la posición correcta de las Bies (mangueras verticales). Si están giradas o estranguladas el agua no subirá y se correrá el riesgo de quemar una de las bombas.
3. Revisión diaria de las tuberías y de los focos. Vigilar que no se haya desprendido o caído alguna brida para la seguridad de los peatones.

Si existe estrangulamiento de una Bie o si se observa que uno de los circuitos no funciona, SE PUEDE DESCONECTAR DIRECTAMENTE UN CIRCUITO DESENCHUFANDO EL NÚMERO DE LA BOMBA (según el esquema adjunto) o se pueden desconectar los cuatro circuitos con el automático.

En el caso que se desconecte toda la instalación con el automático se debe poner en hora de nuevo el temporizador GIRANDO LA FLECHA NEGRA SIEMPRE EN EL SENTIDO DE LAS AGUJAS DEL RELOJ EN LA HORA ACTUAL. Si no lo hacéis así se puede romper el temporizador y la puesta en marcha de la instalación tendría que ser manual.

Cualquier consulta no dudéis en contactar con nosotros.

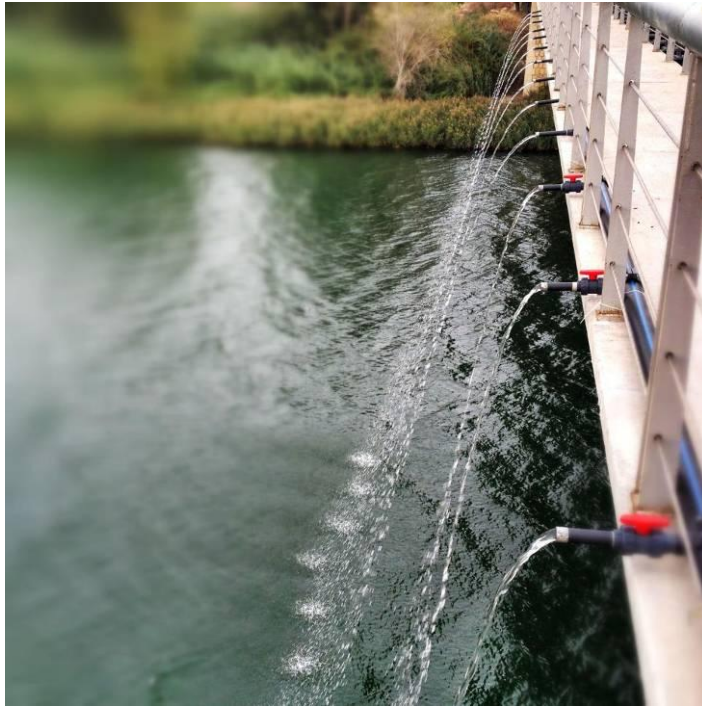
Tanmateix, en referència a aquest manteniment, ni cal dir que el més costós va estar el control de les algues, així finalment es va arribar a un acord amb persones del Club de Rem propietàries de barques que van estar realitzant la neteja corresponent.

En el decurs d'aquests temps el pont i les seves rodalies va passar de ser un espai de trànsit a un espai de contemplació i interacció. Contemplat, fotografiat, visitat per públic d'arreu del país, cada capvespre l'espai del Castell fou un degoteig de persones d'Ampostà i de les Terres de l'Ebre, i els caps de setmana arribades de més lluny. No hi ha un control de la quantitat de persones que s'hi van apropar, ja que al ser un espai exterior sense barreres ho impedia.

Les imatges van estar múltiples i varen tenir molt de ressò, tant a nivell mediàtic, com entre particulars com per la xarxa.

En referent a aquest ressò també cal afegir les tasques que els creadors de Waterfall han estat fent arreu del món, donat també pel treball que realitzen en relació a art, arquitectura i espai públic. Així xyz, Amposta i l'obra apareixen en les publicacions d'arquitectura METALOCUS i Europa Consorci, i la peça es presenta als fòrum d'arquitectura i paisatge de Nova York a SOHO Gallery for Digital Art NYC, a Thejamjar de Dubai, Warming Hut de Winnipeg, Manitoba a Canadà. Tanmateix, per a aquestes presentacions i per a la xarxa han realitzat un video: www.morcillopallares.com/?p=1752 .

Aquest novembre han realitzat una publicació "The WATERFALL art, arquitectura, espai públic" que es distribueix arreu dels àmbits arquitectònics i es pot adquirir per mig de xarxa. En aquesta és present tot el concepte, procés, entrebancs i resultats de la peça.

D'altra banda també en aquests temps, abans del desmuntatge i per part de l'organització d'xyz es va voler recollir les impressions i opinió personal dels artistes, reproduïdes seguidament:

“ Buscábamos en el estudio ejecutar una obra por nosotros mismos y fue la razón para presentarnos a la primera convocatoria del concurso XYZ. Para nosotros fue una experiencia inolvidable y dura. Fue la primera vez que nos enfrentábamos a la ejecución de una instalación de gran formato en un plazo de 15 días con un presupuesto ajustado y con el hándicap de la espera de los materiales durante ese tiempo. Agotador y gratificante. Tuvimos momentos muy difíciles. Y trabajar con un medio natural y desconocido para nosotros como el río Ebro fue muy complejo.

¿Cuál fue tu primera impresión del proyecto "the Waterfall"?

[Ana]: Me impresionó la escala del puente y su enclave. Es un lugar impresionante. Visitamos el lugar antes de conocer el resultado, ya que una gran amiga se casaba muy cerca el fin de semana anterior al fallo del jurado. Pensé que sería una pena no poder ejecutar el proyecto allí. Fue una gran noticia ser entonces los ganadores.

[Jon]: Pensé: “¿Cómo vamos a conseguir una cascada en un puente tan grande?”

¿Cuál fue para ti la mayor dificultad durante la ejecución de la instalación?

[Ana]: El lanzamiento de las bombas al río Ebro. Todavía me impresionan las fotografías.

[Jon]: La tensión del plazo de ejecución de la instalación.

¿Polietileno o PVC?

[Ana]: 50-50.

[Jon]: Polietileno, se puede jugar al “teléfono” con los tubos flexibles de 50 metros.

¿Cuál fue tu mejor y/o tu peor momento durante "the Waterfall"?

[Ana]: Mi mejor momento fue cuando se hizo de noche el día de la inauguración. La luna aquella noche fue espectacular, parecía que todos los factores acompañaron la puesta de largo de la cascada. El peor momento, la noche anterior fue de mucha tensión e impotencia al no poder terminar la instalación por la lluvia y el cansancio acumulado de todos los días.

[Jon]: El mejor, en el puente con la gente de Amposta disfrutando de la obra y las vistas. El peor, encontrar las bombas de las características adecuadas y su suministro en un plazo de 15 días.

Si hubieras podido cambiar algo. ¿Qué hubiera sido?

[Ana]: La potencia de las bombas, mayor potencia, mayor cascada.

[Jon]: Un barco desde el día 1 hubiera facilitado mucho la ejecución, y un mayor conocimiento de las características del río. No habíamos contado con las algas del río.

Si pudieras resumir la experiencia en una palabra. ¿Cuál sería?

[Ana]: Equipo. Nunca hubiera sido posible sin la colaboración de Elena, Mariano y Vicente. La experiencia fue una lección de amistad y de una aceptación de factores fuera de nuestro control.

[Jon]: Estresante y gratificante.

The waterfall: ¿Día o noche?

[Ana y Jon]: Noche.

¿Cuál fue el mayor logro del proyecto? ¿Qué parte de la instalación te sorprendió?

[Ana]: El estado de continua transformación de la cascada. La cascada diurna es delicada y apenas visible para cobrar una presencia brutal de noche.

[Jon]: La inesperada presencia nocturna de la cascada.

¿Repetirías?

[Ana]: Siempre.

[Jon]: Aprendiendo de esta experiencia, ¿Por qué no?”

Ana Morcillo Pallarés + Jonathan Rule

4.4.2. – Desmuntatge

El procés de desmuntatge es va realitzar el dia 6 de novembre, directament des d'Amposta, per mig de l'Ajuntament i les empreses col·laboradores, ja que algunes d'aquestes varen proporcionar material per a la materialització de Waterfall.

El material va estar recuperat per a reciclar o bé reutilitzar, així Nemea recollí les vies i Ebreplast tots els tubs de polietilè i PVC, així com les vàlvules. Les llums es van retornar a l'Associació de veïns i el material elèctric i les bombes va quedar en propietat de l'Ajuntament d'Amposta.

5. Post WATERFALL - Consideracions

5.1.- Crítiques i respostes

A XYZ com a convocatòria i a Waterfall com a projecte i obra no li han faltat crítiques, des de la xarxa (per exemple a Facebook: Amposta Denúncia, 28-8-12), com al carrer, tant per el cost de la convocatòria en el moment actual i la situació de crisi, com per el resultat de la instal·lació.

Pel que fa a la convocatòria, l'equip XYZ va contestar també per la xarxa (3-9-12), d'aquesta resposta es destaca en aquesta memòria el següent text: (...) *Creiem que en aquests moments les iniciatives artístiques i culturals també són necessàries, sense oblidar el fet de posar en valor el patrimoni d'unes comarques que volen potenciar cada cop més una marca turística de referència. L'art i la projecció internacional d'un projecte així és una inversió de futur.*

Pel que fa a Waterfall, els imprevistos i les problemàtiques van fer que la materialització del projecte fos gairebé un 40% més reduït, de 55 metres es va passar a 30m. Si bé les obres resten a partir d'un concepte i el seu desenvolupament en projecte, les posteriors materialitzacions molts de cops no s'ajusten amb exactitud a aquest projecte, per tal d'això cal tenir molta cura en les renderitzacions, generalment gairebé perfectes, ja que creen falses expectatives. Les crítiques a Waterfall van estar donades per aquestes expectatives no complides en quan a dimensions. Malgrat tot si reduïm la mesura, Waterfall s'acoblà perfectament a la idea. D'altra banda va guanyar interès per la seva subtileza i transformació.

Imatges del projecte (render) i de l'obra.

5.2.- Pressupostos

Els pressupostos de l'organització es presenten en annexos. El que segueix és el presentat per els artistes un cop finalitzada la peça per tant les despeses sufragades pel premi.

INSTALACIÓN "THE WATERFALL"	TOTAL (EUROS)
REGS FORNOS (material de fontaneria, piezas PVC y tubos)	678,68
	130
ELECTRONICA (material eléctrico, cableado y temporizadores)	55,07
	36,87
	27,24
	21
	13,58
	2,27
DECATHLON (cuerdas, medios auxiliares para lanzamiento de bombas)	182,3
	23,15
ILUMINACION (adaptadores enchufes bomba)	16
FERRETERÍA GARCÍA (tubos auxiliares)	34,01
FERRETERÍA GINÉ (piezas y adaptadores varios)	11,85
GASOLINA	49
	83
	51
	53
ASIA MARKT (recipiente de plástico para protección material eléctrico)	5,5
SIMÓ MATERIALES (Bridas de plástico, guantes, medios auxiliares varios para montaje)	56,87
	44,65
	125,17
NEMEA. Empresa contraincendios (4 bombas x 2 CV)	2418,79
Colaboración ingeniería	300
Colaboración montaje	300
Comida 21/09/12 mercadona	32
Comida Pètit café 22/06/12	23
Comida 23/09/12 mercadona. Amposta	35
Comida 24/09/12 Eroski. Amposta	11,8
Gasoil Grupo Electrògeno 24/09/12	19,25
Comida 24/09/12 Salats Botìgues. Amposta	44,35
Comida 30/09/12 Catcofee. Amposta	17,1
Comida 25/09/12 mercadona. Amposta	32,68
Comida 26/09/12 mercadona. Amposta	36,04
Comida 27/09/12 Día. Amposta	13,42
Comida 28/09/12 Rest. Naidi. Amposta	12,2
Comida 29/09/12 Rest. Naidi. Amposta	66,2
Comida 30/01/12. Rest. La Dolce Vita. Amposta	45
Comida 1/10/12 Día. Amposta	21,77
Comida 1/10/12. Rest. La Dolce Vita. Amposta	50,5
2 Billetes Renfe larga distancia (Murcia-Amposta) y (Amposta- Murcia)	97,8

TOTAL MATERIAL

5277,11 (*)

(*) En este total NO ESTÁ INCLUIDO el material donado para la instalación: 240m tubos de polietileno por Ebre Plast, las cuatro Bies y piezas auxiliares por Nemea, los cuatro focos de iluminación por la Federación de vecinos de Amposta y conexión eléctrica por el Ayuntamiento.

5.3.- Conclusió

Amb XYZ s'ha volgut arribar a tota la població fent participar activament tan en opinió com en participació activa al voltant de la creativitat i l'experimentació oferint la icona del pont com a partida de desenvolupament i confrontació d'història, memòria, comunitat, sostenibilitat, relació, comunicació i opinió, en definitiva de diàleg.

Pel que fa al premi XYZ cal remarcar que va estar un premi per a realitzar la peça, difondre-la i gaudir-la: un premi per a Amposta i les Terres de l'Ebre.

La repercussió mediàtica del premi va estar excel·lent i va situar a Amposta i les Terres de l'Ebre en el mapa cultural del moment amb una iniciativa d'ART PÚBLIC.

D'altra banda cal aprendre de les problemàtiques aparegudes en aquesta primera convocatòria, tant a nivell de bases del concurs i concreció de la formulació dels projectes a rebre, malgrat d'altra banda essent ben conscients de que és molt difícil concretar qüestions d'aquests tipus en aquests àmbits d'actuació.

Amb XYZ i Waterfall es va aconseguir situar els aspectes creatius i la instal·lació al carrer, va estar discurs i diàleg, conversa i discussió. La població s'ho va sentir seu, tant per la part positiva com per la part menys positiva.

Malgrat tot, ens reafirmem en que creiem que en aquests moments les iniciatives artístiques i culturals també són necessàries, sense oblidar el fet de posar en valor el patrimoni d'unes comarques que volen potenciar cada cop més una marca turística de referència. L'art i la projecció internacional d'un projecte així és una inversió de futur.

5.4.- Crèdits i col·laboracions

XYZ és una iniciativa organitzada des del Centre d'Art de les Terres de l'Ebre, LO PATI, i ha format part del pressupost del Centre per a dur a terme activitats artístiques i culturals de creació i difusió contemporànies, essent costejat a parts iguals per la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Tarragona i l'Ajuntament d'Amposta.

Han donat suport a aquesta iniciativa els membres del jurat seleccionador dels projectes; l'artista de reconegut prestigi internacional Carles Santos, l'escriptor Josep Igual i l'arquitecte Oscar José.

Hi ha col·laborat l'Escola d'Art i Disseny ESARDI, el Museu de les Terres de l'Ebre, L'efímera, estudi-taller de disseny d'espais efímers, Nemea, Ebreplast, Digid, Pixpress i el restaurant El Petit Cafè.

La Direcció d'XYZ és d'Antònia Ripoll, Maria Pons i Marian Marín. Amb el recolzament de Blai Mesa. L'equip XYZ està format també per: Eva Cajigos, Roser Royo, Georgina Bosch, amb la col·laboració de Maira Lampugnani, Isaura Castellà, i l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament d'Amposta, Ma. Mar Panisello, Maite Subirats i Montse Vilanova.

Amposta, 2012

1a. Memòria, encara sense consensuar ni annexar. Antònia Ripoll, 30 desembre'12